

Tariq Ali

En total röra: Vad är en revolution?

[Inlägg publicerat på [Counterpunch](#) 4 september 2013]

Ända sedan början av den arabiska våren har det varit mycket prat om revolutioner. Inte från min sida. Jag har argumenterat mot ståndpunkten att ett massuppror i sig själv utgör en revolution, dvs en överföring av makten från en samhällsklass (eller t o m ett skikt) till en annan som leder till grundläggande förändringar. Den faktiska storleken på folkmassan är inte en avgörande faktor om inte majoriteten av deltagarna har tydliga sociala och politiska syften. Om de inte har det, kommer de alltid att omintetgöras av de som har det eller av staten som kommer att återta förlorad mark väldigt snabbt.

Egypten är det tydligaste exemplet på senare år. Inga självständiga maktorgan uppkom någonsin. Det Muslimska brödrskapet, en konservativ social kraft, som sent gick med i kampen för att störta Mubarak, steg fram som den starkaste politiska aktören i konflikten och vann valet som följde. Dess sekterism, dumhet, och önskan att försäkra både Washington och de lokala säkerhetsapparaterna om att de kunde fortsätta som om ingenting har hänt ledde fram till att det gjorde flera strategiska och taktiska misstag även utifrån sin egen synvinkel. Nya massmobiliseringar utbröt, ännu större än de som hade lett till störtandet av Mubarak. Återigen var de renons på politik, och såg armén som sin frälsare, och i många fall applåderades militärens brutalitet mot de muslimska bröderna.

Resultatet var uppenbart. Den gamla regimen är tillbaka vid rodret med masstöd. Om det inte ursprungligen var en revolution, så är den senare knappast en kontrarevolution. Bara militären som åter hävdar sin roll i politiken. Det var de som bestämde sig för att dumpa Mubarak och Mursi. Vem kommer att dumpa dem? En annan massmobilisering? Tillåt mig att tvivla. Sociala rörelser som är oförmögna att utveckla en oberoende politik är ödesbestämda att försvinna.

I Libyen krossades den gamla staten av Nato efter sex månaders bombningar och väpnade gäng tillhörande olika stammar och klaner av ena eller andra slaget strövar fortfarande omkring i landet och kräver sin del av bytet. Knappast en revolution enligt några kriterier.

Hur står det till i Syrien? Även här var massupproret äkta och återspeglade en önskan om politisk förändring. Hade Assad gått med på förhandlingar under de första sex månaderna och även senare, kunde man ha åstadkommit en konstitutionell överenskommelse. Istället gav han sig in på förtryck och den tragiskt välbekanta sunni-shia kamplinjen drogs upp (denna splittring blev en verklig triumf för USA efter ockupationen av Irak). Turkiet, Qatar och sauderna öste in vapen och frivilliga på sin sida och iranierna och ryssarna backade den andra sidan med vapnen.

Uppfattningen att SNC är bärare av en syrisk revolution är lika skrattretande som idén att brödrskapet var detsamma i Egypten. Ett brutalt inbördeskrig med illdåd från båda sidor utkämpas för närvarande. Använde regimen gas eller andra kemiska vapen? Vi vet inte.

De attacker som Förenta staterna planerar är utformade för att förhindra att Assads militära framgångar leder till att han besejrar oppositionen och återtar landet. Det är vad som står på spel i Syrien.

Utanför landet är sauderna desperat ute efter ett sunni-muslimskt maktövertagande för att ytterligare isolera Iran, som stärkts av den halvt-om-halvt religiösa shia-regimen i Irak som skapades av den amerikanska ockupationen. Israels intressen är knappast en hemlighet. De vill att Hizbollah krossas. Vad som än kan eller kan inte hända i Syrien, så är det långt ifrån

en revolution. Endast de mest trångsynta sekteristiska fantaster kunde föreställa sig att detta var fallet.

Tanken att Saudiarabien, Qatar, Turkiet med stöd av Nato kommer att skapa en revolutionärt demokratisk eller ens en demokratisk struktur bestrids av det som händer på andra håll i arabvärlden. Demokraten Hollande försvarar och motiverar det marockanska enväldet, sauderna hindrar Yemen från att gå framåt och ockuperar Bahrein, Erdogan har varit upptagen med förtrycket på hemmaplan, Israel är inte nöjt med ett PLO är på knä och trycker på för att också Hamas ska knäfalla (Mursi har kanske hjälpt till i den riktningen) så det åter kan ta itu med Hizbollah.

Regionen är i en total röra och de flesta syriska flyktingarna i Libanon och Jordanien är bara alltför väl medvetna om att amerikanska bombningar inte kommer att göra deras land bättre. Många av de modiga syriska medborgarna som startade upproret befinner sig nu i flyktingläger. De som är hemma fruktar båda sidorna och vem kan klandra dem.

Tariq Ali är författare till bl a *Obamasyndromet* (svensk utg. 2011)

Översättning: Martin Fahlgren